

УДК 821.161.1+82-32:7.026

Полякова Юлиана Юрьевна*Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина**Центральная научная библиотека***АВТОР И ГЕРОЙ В ЛИРИЧЕСКОЙ МИНИАТЮРЕ: АННА МАР И МАРИУС ПЕТИПА***Статья посвящена анализу прозаических произведений писательницы Анны Мар и рассмотрению взаимоотношений между автором и героем в лирических миниатюрах, посвященных актеру Мариусу Петипа.**Ключевые слова: Анна Мар, Мариус Петипа, лирическая проза, миниатюры, герой, автор.*

Лирическая проза – особое стилевое течение литературы, которое исследует действительность сквозь призму эмоций автора. Ее отличает автобиографичность, прямой писательский монолог, раскованность повествования и отсутствие хронологических и иных рамок в обращении с материалом. Лирическое повествование позволяет художнику донести до читателя свои чувства и переживания, раскрыть психологическую неповторимость всякой личности. Поэтому лирическая проза, как правило, тяготеет к экспрессии. А насыщенные эмоциями размышления художника направлены прежде всего на разрешение таких вечных нравственно-философских вопросов, как противостояние добра и зла, жизни и смерти, веры и безверия. Особой разновидностью лирической прозы является миниатюра, в которой практически отсутствует действие, а чувства и мысли достигают предельной концентрации, поскольку автор стремится несколькими фразами передать всю сложность человеческих взаимоотношений.

В последнее время жанр литературной миниатюры все чаще привлекает внимание исследователей, изучающих взаимодействие таких разных форм повествования, как стихи и проза, и таких различных родов литературы, как лирика и эпос. Этой проблеме, в частности, посвящена диссертация Е. Геймбук «Поэтика жанра лирической прозаической миниатюры» [2]. Исследовательница раскрывает особенности этого жанра, получившего особое развитие в начале XX века в творчестве таких писателей, как В. Г. Короленко, В. М. Гаршин, И. Ф. Анненский, С. Н. Сергеев-Ценский, А. Белый и др. Отдельные исследования, например, статья М. Л. Рогацкиной, посвящены исследованию малой прозы Бунина и образу повествователя в ней [17].

Среди писателей, успешно работавших в жанре лирической миниатюры, была и Анна Мар (1887-1917), творчество которой лишь недавно начало возвращаться к читателям, и поэтому мало изучено литературоведами. Так, лишь в середине 1990-х появилась статья о ней в словаре «Русские писатели» [16]. А в последнее время имя писательницы упоминается исследователями, которые интересуются гендерной проблематикой в русской литературе начала XX века. В частности, анализ творчества Анны Мар дан в работе М. Михайловой «Женщины-драматурги Серебряного века» [13]. Но такая составляющая творчества Мар, как лирическая прозаическая миниатюра, пока еще не нашла отражения в литературоведческих исследованиях.

Поэтому, цель данной статьи – показать, взаимодействуют герой и автор в миниатюрах Анны Мар, посвященных театральным работам актера Мариуса Петипа. Особенностью этих произведений является то, что в них своеобразно преломились отношения между двумя художниками.

В 1910-е годы проза Анны Мар пользовалась скандальной популярностью из-за откровенной эротики, которая считалась недопустимой в женской прозе. Писательница рассказывала о половом влечении, о сексуальных отношениях, раздвигающих рамки общепринятых представлений о дозволенном, о боли, приносящей удовлетворение. Поскольку она в основном говорила от первого лица, то образ героини нервной, томной, безудержно-страстной женщины невольно ассоциировался у читателей с ней самой. Анализируя произведения Анны Мар в контексте художественной жизни «серебряного века», Мария Михайлова утверждала, что тогда «женщина-художник еще не решалась прямо заявить о своем праве говорить от собственного лица и нередко прибегала к маске. Но эта маска была особой: она была призвана не скрыть, а обнажить то, что нарушает приличия, что бросает вызов обществу» [13, с. 6].

Итак, героиня Анны Мар – молодая женщина, одновременно религиозная и чувственная, требовательная к себе и другим, и при этом – фатально не знающая, чем себя занять, поскольку рамки семейного круга были для нее слишком узкими. В интересе Анны Мар к болезненным проявлениям душевной жизни человека, в трактовке любви как неизбежного страдания чувствуется влияние Г. Ибсена, А. Стриндберга и С. Пшибышевского. Все эти тенденции нашли особое, концентрированное выражение в ее миниатюрах. Современный литературовед А. И. Рейтблат, характеризуя стиль Мар, отмечал, что

«лаконизм письма находил свое выражение как в сухости и концентрированности языка ее прозы, так и в тяготении к миниатюрам, которые она называла “Cartes Postales”, т. е. “почтовые карточки”» [16, с. 514].

Местом первой публикации большинства ранних рассказов Мар была харьковская газета «Южный край», в которой начинающая писательница работала редактором. Именно с Харьковом связано начало творческого пути Анны Мар, поэтому реалии местной культурной и общественной оставили явственный след в ее произведениях.

Анна Мар (настоящее имя – Анна Яковлевна Бровар, в замужестве – Леншина) родилась в Санкт-Петербурге в семье художника. В 16 лет она вышла замуж за некоего Леншина, но вскоре супруги расстались. Примерно тогда же молодая женщина оказалась в Харькове, и вскоре ее небольшие рассказы стали появляться на страницах «Южного края», подписанные сначала фамилией «Леншина», а затем псевдонимом «Анна Мар». Возможно, Анна Леншина взяла в качестве псевдонима имя героини пьесы Г. Гауптмана «Одинокое».

Среди рассказов преобладают небольшие психологические зарисовки, в которых Анна Мар пытается найти объяснение того, что обычно принято считать «женскими капризами». Так, в рассказе «Нет...» [9] она подробно анализирует психологическое состояние женщины, которая после вечера, проведенного с мужчиной, вдруг понимает, что не хочет продолжения отношений и пытается объяснить это в письме своему любовнику. О том, как бытовые мелочи влияют на наши потаенные чувства, говорится в рассказе «Свидание», написанном от лица мужчины: даже простая прогулка по неудобной дороге может привести влюбленных к разрыву отношений [10].

Заметим, что эти рассказы Мар мало напоминают ее более поздние произведения, в которых эротика сочетается с религиозным экстазом, а героини одновременно ищут Бога и мужчину. Известно, что поиски Бога привели саму писательницу к католичеству. Сменив веру, Анна Мар стала посещать Польский дом при костеле и сотрудничать с работавшим там с 1909 г. театром миниатюр «Голубой глаз» (позднее она сатирически описала все это в повести «Тебе единому согрешила»). В этом театре миниатюр она дебютировала и как драматург – 20 декабря 1909 г. на сцене Польского дома была исполнена ее пьеса в одном действии «Люля Бэк» (по одноименному рассказу) [3]. В этой миниатюре Анна Мар показала два женских типа: взбалмошную, капризную, но способную на щедрые душевные движения певичку Люлю Бэк и трогательную в своем страдании Марылю, брошенную невесту Витольда, застрелившегося из-за Люли. После смерти Витольда Марыля приходит к Люле, чтобы убедиться, что молодой человек не любил певичку, и Люля Бэк из сострадания не открывает ей убийственной правды: «И при виде чужого страдания Люля Бэк, эта отчаянная сумасбродка, певичка из театра “Венус”, забывает о своей боли. “Нет... Нет... успокойтесь... все это ложь... Он никогда не любил меня... Никогда”» [7].

В конце 1910 г. Анна Мар вернулась в Санкт-Петербург, а с 1912 г. жила в Москве: печатала рассказы, статьи и стихи во многих газетах и журналах. Неожиданный успех принесло ей сотрудничество с зарождающимся кинематографом: по сценариям Анны Мар было снято 10 фильмов, самые известные из которых – мелодрамы «Дурман» (1915, режиссер П. Чардынин), «Дикая сила» (1916, режиссер Б. Чайковский), «Маска души» (1916, режиссер А. Андреев).

В Москве выходят сборники рассказов писательницы «Невозможное» (1912), «Кровь и кольца» (1916), повести «Идущие мимо» (1913), «Лампады незажженные» (1913), «Тебе единому согрешила» (1914), роман «Женщина на кресте» (1916).

По манере изложения ее проза в это время немного напоминает маленькую повесть В. Брюсова «Последние страницы из дневника женщины» (1910). С Брюсовым ее роднит не только интерес к болезненным проявлениям женской психики, но особая манера письма, призванная намекать, недоговаривать, скрывать. А склонность к суициду, присущая многим ее героиням, к сожалению, привела к ранней гибели и саму писательницу: в 1917 г., в возрасте 30 лет, она отравилась цианистым калием.

Вопреки предположениям некоторых критиков, вряд ли поводом к самоубийству стало неприятие творчества Анны Мар в московских литературных кругах. Да и немногие воспоминания, оставленные об Анне Мар современниками (Ю. Волиным, Л. Урванцовым, В. Королевичем), свидетельствуют о том, что шокирующие детали ее произведений воспринимались скорее как литературная игра.

Так, драматург Лев Урванцов в своем очерке, написанном после смерти Анны Мар, рисует живой и переменчивый образ молодой женщины: «Необычайно нервная, оживленная, радостная и счастливая. Хочет сказать многое. Обрывает себя. Смеется. “У меня нос длинный, как у птицы. Правда, это портит мое лицо?” И снова перескакивает на театр, на литературу, на злободневные вопросы. То говорит о себе. “Я очень нуждалась, когда жила в Харькове. Один известный актер мне помогал. Я не знала его имени. Не знала, кто так заботился обо мне. Хочу к нему пойти. Поблагодарю”. <...> Должен сказать, что роман Анны Мар меня очень восстановил против автора. Но, когда я увидел Анну Мар, проведя с ней только один вечер, она оставила впечатление очень интересного человека» [18, с. 237].

Позднее стало известно, что принявший участие в судьбе начинающей писательницы актер – это Мариус Петипа-младший, в начале XX века работавший в Харькове в труппе драматического театра.

Мариус Мариусович Петипа (1850-1919) был старшим сыном знаменитого балетмейстера Мариус Ивановича Петипа и владелицы швейной мастерской Терезы Бурден. В браке его родители не состояли, однако Петипа дал первенцу свою фамилию и всю жизнь помогал ему.

Сын танцовщика окончил Санкт-Петербургское коммерческое училище, но затем все-таки выбрал сцену. О начале его творческого пути подробно говорится в заметке, напечатанной в газете «Южный край» в 1892 г. (именно тогда он стал работать в товариществе Бородая). В 1871 г. он дебютировал в Ростове-на-Дону, в труппе антрепренера Вальяно. Петипа-младший имел хороший голос (тенор), поэтому первые 6 лет работал в провинции в опере и оперетте, затем, в 1875 г., поступил на императорскую сцену тоже как опереточный актер, затем перешел в драматическую труппу. Мариус Мариусович обладал красивой внешностью, недюжинным обаянием и умением красиво носить костюмы. Но не только поэтому он блистал в ролях героев-любовников, фатов и резонеров, таких, как Чацкий («Горе от ума»), Хлестаков («Ревизор»), Незнамов («Без вины виноватые») и Окоемов («Красавец-мужчина»), Арман («Дама с камелиями»), Бенедикт («Много шума из ничего»). Лучшее всех о Петипа-актере написал С. Дурьлин в книге, посвященной его сыну, Николаю Радиуну: «Авторы комедий знали: если в их пьесе будет объясняться в любви и ревновать Петипа, комедия будет жить. <...> Великолепная легкость внешнего рисунка сочеталась у М. М. Петипа с верностью общего постижения образа. <...> Мариус Петипа был прирожденный художник, и в нем жила любовь к перевоплощению» [5, с. 14–15]. Один из товарищей по сцене, актер, а позднее директор МХАТа, Игорь Нежный вспоминал: «И что бы ни делал Петипа на сцене, кого бы он ни изображал, каждое его движение, каждый жест, каждое слово, каждая интонация не только восхищали легкостью, свободой, непринужденностью, но и были проникнуты неподдельным чувством, согреты душевной теплотой и словно бы изнутри озарены каким-то лучезарным сиянием. <...> В жизни, как и на сцене, весь его облик, все его поведение отличали простота, благородство, какое-то врожденное изящество и покоряющее всех обаяние» [14, с. 54–55].

Семь лет был Петипа ведущим актером Александринского театра, но в 1888 г., ушел оттуда из-за конфликта с руководством и начал путешествие по провинции.

В 1891-1893 гг. вместе с супругой, Лидией Петипа, актер работал в харьковском товариществе М. М. Бородая, в 1894–1900 гг. (с перерывами) выступал в харьковской труппе А. Н. Дюковой.

Позднее, в 1902 и 1904 гг., Петипа приезжал в Харьков на гастроли, играя свои коронные роли в таких пьесах, как «Ревизор» Гоголя, «Кин» Дюма, «Укрощение строптивой» Шекспира, «Гувернер» Дьяченко, «Тартюф» Мольера.

Именно в это время, по-видимому, Анна Мар и видела Петипа на сцене, а он, узнав о бедственном положении молоденькой сотрудницы ведущей газеты, поддержал ее. В этом не было ничего странного – о том, что Петипа был хорошим товарищем и добрым, отзывчивым человеком, у поминает в своих воспоминаниях тот же Игорь Нежный [14, с. 55].

Анна Мар и Мариус Петипа вновь встретились в Москве, когда в 1914-1916 гг. он выступал на сцене Камерного театра. Видимо, писательница действительно напомнила актеру о себе и поблагодарила за помощь. А может, их встреча произошла на киностудии. Известно, что Петипа снимался, по крайней мере, в двух фильмах по сценариям Анны Мар: «День трех королей» («Их было трое», «Ее любили трое», 1916, реж. П. Чардынин, оператор Б. Завелев, М. Петипа – граф) и «Маска души» (1916, режиссер А. Андреев, М. Петипа – антиквар Чезаре Скабби).

В 1915 г. Александр Таиров поставил в Камерном театре «Женитьбу Фигаро» Бомарше, причем роль Фигаро не побоялся предложить Петипа, которому в то время было уже 65 лет. Известно, что актер с успехом играл Фигаро и ранее (в 1883 г. в Александринском театре, в 1890 г. в московском Театре Е. Н. Горевой). Критика приняла спектакль неоднозначно – Фигаро в исполнении постаревшего Петипа, естественно, утратил привычную легкость. Обозреватель журнала «Театр и искусство» Джонсон писал: «В его Фигаро нет огня, нет молодости, в особенности молодости. <...> Да, искрометно-веселая сторона в образе Фигаро отсутствовала. Но благодаря ли этому, или чему другому, на первый план выступала зато драматическая сторона роли. Виден был прежде всего борющийся за свое счастье человек, поглощенный этой борьбой и защитой того, что ему так дорого. Это особенно чувствовалось в сцене суда. А в последнем акте артистом был превосходно проведен знаменитый монолог Фигаро: чувствовалась горечь оскорбленного человеческого достоинства, усталость от вечной борьбы с судьбой и большая боль раненого сердца, которое, однако, не сдается и намерено бороться до конца» [4]. А на страницах московского журнала «Рампа и жизнь» бывший харьковчанин В. Швейцер, писавший под псевдонимом «Пессимист», отмечал: «Время пощадило его фигуру, голос, искусство сценической речи, но связало радостную подвижность всего этого, притушило свет и утомило краски» [15, с. 7]. В этом же номере журнала «Рампа и

жизнь» была опубликована и зарисовка Анны Мар под названием «Фигаро-Петипа», построенная как диалог двух зрителей на премьере: «На ваше несчастье, вы заметили его улыбку, улыбку веселого Фигаро, который втайне так печален и устал...

– Не гневайтесь... я заметила.

– И это было лучшее, не правда ли?

– Ах, не знаю.. не знаю, друг мой... Но только улыбка Фигаро-Петипа – изысканная, легкомысленная, ласково-жестокая, – напоминает мне смесь мускуса и амбры...» [12].

В том же 1915 г. Петипа сыграл в Камерном театре и заглавную роль в пьесе «Тартюф» Мольера. И Анна Мар снова посвятила ему восторженный эскиз: «Это гибкий, тонкий человек, исключительной красоты, затянутый в черный бархат, и с улыбкой, полной иронии. Сначала я ощущаю только беспокойство. Не введи нас во искушение. Потом я напрасно хочу возненавидеть и вознегодовать. Тартюф-Петипа разоряет честную семью, интригует, ссорит, лжет, он пытается соблазнить чужую жену и втайне издевается над религией. Да, Тартюф-Петипа ведет себя дурно, но... Но Тартюф-Петипа так красив, так изящен, так изысканно порочен... Тартюф-Петипа умен и менее всего скучен... И еще дальше я возмущаюсь ничтожной женщиной, которая отвергает любовь Тартюфа, обладая дурным вкусом мешаночки... Ах, назло всему театру, назло всем артистам, полиции, королю, Мольеру и вам, ваша светлость, я обожаю Тартюфа-Петипа!» [11].

Итак, по мнению лирической героини Анны Мар, несмотря на возраст, Мариус Петипа не утратил своего очарования и жизнерадостности. Впрочем, умная и ироничная Павла Вульф позднее написала о нем: «Он всем старался внушить, что он молод, богат и счастлив, а был он уже не молод, далеко не богат... Вот счастлив, пожалуй, был благодаря своему легкомыслию» [1, с. 89].

О стремлении Петипа отрешиться от сумрака и тягот окружающей жизни свидетельствует этюд Анны Мар под названием «Меньше трагизма», герой которого не назван, но при этом вполне узнаваем: «С глубоким реверансом я подношу вам на страничке бумаги свое окровавленное сердце, как некогда Саломея голову пророка. Меньше трагизма! И совсем легко, совсем легко, танцуя, принять жизнь. Так вы хотите. Вы сказали мне это достаточно ясно. Я не ошиблась и не ослышалась. Меньше трагизма. Первая забота моя даже во сне. Я не спрошу вас ни о чем больше. Разве не довольно знать желание и читать его повторенным в ваших прекрасных усталых глазах? (И я делаю вам второй реверанс, вспоминая черную глубину, поглотившую столько женских душ и мою)» [8]. Похоже, Петипа был готов поучаствовать в спектакле под названием «Таланты и поклонники», но не собирался разыгрывать представление на тему «Разбитые чувства». Даже в иронически-горьком названии миниатюры чувствуется, что Анне Мар не удалось вовлечь этого великолепного актера в игру по своим собственным писательским правилам.

Но о том, что Петипа порой не отказывался сыграть в быту нравящуюся ему роль, пишет еще одна поклонница его таланта – Марина Цветаева. Она познакомилась с Мариусом Петипа на вечере в Камерном театре и восторженно отозвалась об актере в письме к Елизавете Эфрон: «...В Петипа я влюбилась, уже целовалась с ним и написала ему сонет, кончающийся словами “пленительный ровесник”. — Лиленька, он ровно на 50 лет старше меня! За это-то я в него и влюблена.

— Вы еще не сказали ни одного стихотворения, а я вокруг Вашей головы (жест) вижу... ореол!

— О — пусть это будет ореолом молодости, который гораздо ярче сияет над Вашей головой, чем над моей!

Яблоновский: “Да ведь это — Версаль!”» [19, с. 208].

Ирма Кудрова, пересказывая воспоминания присутствовавшего на том же вечере писателя Николая Еленева, отмечает: «Петипа принял вызов. Встав с места и отвесив глубокий учтивый поклон, он отвечал... тоже в стихах! Он посвящал своей даме шпагу — шпагу Сирано — и заверял ее в вечной преданности — в счастье и в беде. Поддерживая игривую ноту шуток, позируя и явно любуясь собой, актер вдохновенно играл в изысканно маскарадной тональности» [6].

Можно предположить, что в написанных в 1918–1919 гг. пьесах Цветаевой «Приключение» и «Феникс» образ героя – великого авантюриста и любовника Джакомо Казановы – навеян не только ностальгией по XVIII веку, но и знакомством с Мариусом Петипа. Ведь Марина Цветаева, в одной из своих статей резко отвергающая театр как искусство, вовсе не отвергала театральной игры в жизни, в быту. Об этом вспоминали ее современники, на это позднее обращали внимание литературоведы. В частности, этом пишет в своей диссертации Наталья Шаинян, рассматривающая театральность у Цветаевой как «единый источник последовательной театрализации жизни и драматургического вдохновения» [20, с. 13]. Она же считает, что в Казанове Цветаеву привлекло «несовпадение со своим временем и витальная мощь» [20, с. 22], поэтому герой ее пьес – «человек культуры, а не любовной интриги» [20, с. 23]. Возможно, постаревший, но по-прежнему блистательный Петипа виделся таким не только Анне Мар, но и Марине Цветаевой.

С приходом к власти большевиков Мариус Петипа выехал на юг, в Екатеринодар, где и умер в 1919 г. В записной книжке Марины Цветаевой за 1920 г. осталась запись: «Умер Петипа! — Хочется плакать. Любила. — Умер от сыпного тифа, где-то в Армавире, один. — О, Господи!» [6].

По-видимому, Марину Цветаеву и Анну Мар объединяли поиски героя, сохранившего не только внешний блеск, но и ту особую цельность, то душевное здоровье, которого не хватало их современникам. В миниатюрах Анны Мар автор и герой существуют на равных: это своеобразный поединок, в котором блестящая актерская игра противопоставляется тонкой и нервной литературной игре. Сложные человеческие отношения здесь раскрываются опосредованно, образы Фигаро и Тартюфа превращаются в собирательный облик блистательного любовника XVIII века и накладывается на личность самого актера. А главной особенностью лирических миниатюр Анны Мар было то, что взаимоотношения автора и героя накладываются на описание актерской игры и происходящее на сцене становится в произведении концентрированным выражением настоящей большой жизни.

Список использованных источников

1. Вульф П. В старом и новом театре / П. Вульф. — Москва : ВТО, 1962. — 344 с.
2. Геймбук Е. Ю. Поэтика жанра лирической прозаической миниатюры (лингвостилистический аспект) [Электронный ресурс] : дис. ... д-ра филол. наук : 10.02.01 Москва, 2005. — 401 с. Режим доступа: <http://www.dslib.net/russkij-jazyk/pojetika-zhanra-liricheskoy-prozaicheskoy-miniatury.html> (дата обращения 18.03.2019).
3. «Голубой глаз» : [миниатюра «Люля Бэк» Анны Мар] // Утро. — 1909. — 18 дек.
4. Джонсон М. Московские письма / М. Джонсон // Театр и искусство. — 1915. № 42. — С. 772.
5. Дурылин С. Н. М. Радин / С. Дурылин. — Москва ; Ленинград : Искусство, 1941. — 199 с.
6. Кудрова. Путь комет. В 3 т. Т. 1. Молодая Цветаева [Электронный ресурс] / И. Кудрова. — Санкт-Петербург : Крига : Изд-во Сергея Ходова, 2007. — 445 с. — Режим доступа: https://royallib.com/book/kudrova_irma/put_komet_molodaya_tsvetaeva.html (дата обращения 18.03.2019).
7. Мар А. Люля Бэк : (Carte postale) / А. Мар // Южный край. — 1909. — 3 апр.
8. Мар А. Меньше трагизма : (Carte postale) / А. Мар // Рампа и жизнь. — 1915. — № 48. — С. 7.
9. Мар А. Нет... / А. Мар // Южный край : ил. прибавл. к № 9621. — 1909. — 26 апр.
10. Мар А. Свидание / А. Мар // Южный край : ил. прибавл. к № 9671. — 1909. — 26 апр.
11. Мар А. Тартюф — Петипа : (Carte postale) / Анна Мар // Рампа и жизнь. — 1915. — № 50. — С. 7.
12. Мар А. Фигаро-Петипа : (Carte postale) / А. Мар // Рампа и жизнь. — 1915. — № 42. — С. 7.
13. Михайлова М. Женщины-драматурги Серебряного века / М. Михайлова // Гендерная проблематика в современной литературе. — Москва, 2010. — С. 4-35.
14. Нежный И. В. Былое перед глазами : Театральные воспоминания / И. В. Нежный. — Москва : ВТО, 1963. — 399 с.
15. Пессимист. Московские вечера : VII. «Женитьба Фигаро» / Пессимист // Рампа и жизнь. — 1915. — № 42. — С. 6-7.
16. Рейтблат А. И. Мар Анна / А. И. Рейтблат // Русские писатели, 1800-1917 : биогр. словарь. — Москва, 1994. — Т. 3 : К-М. — С. 514-515.
17. Рогацкина М. Л. Образ повествователя в малой прозе И. А. Бунина / М. Л. Рогацкина // Мова і культура. — 2011. — Вип. 14, т. 2. — С. 321-327.
18. Урванцов Л. Анна Мар / Лев Урванцов // Театр и искусство. — 1917. — № 13-14. — С. 236-237.
19. Цветаева М. Неизданное. Семья : история в письмах / М. Цветаева. — Москва : Эллис Лак, 1999. — 592 с.
20. Шаинян Н. Б. Проблема театральности в жизни и творчестве М.И. Цветаевой. Цикл пьес «Романтика». 1918-1919 гг. : автореф. дис. ... канд. искусствоведения : 17.00.01 / Н. Б. Шаинян. — Москва, 2013. — 36 с.

УДК 79.01/09

Колодій Геннадій Ігорович
Харківська державна академія культури

ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НАТАЛІ УЖВІЙ У ТЕАТРІ «БЕРЕЗІЛЬ»

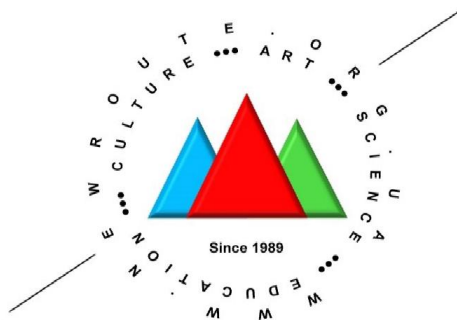
Досліджено період роботи Н.Ужвій у театрі «Березіль» (до його перейменування в 1935 р. на театр ім. Шевченка), на прикладі вистав «Седі», «Золоте черево», «Король бавиться», «Змова Фієско в Генуї», «Гайдамаки», «Мина Мазайло», «Диктатура», «Маклена Граса», «Загибель ескадри». Проаналізовано акторський стиль артистки. Виявлено, що творчий метод Л.Курбаса хоча й суперечив творчій індивідуальності Н.Ужвій, але вплинув на її подальше творче життя.

Ключові слова: «перетворення», «театр акцентованого впливу», «Березіль».

Актуальність: В останні десятиліття, коли актори почали вивчати і працювати за різними театральні школами, актуальною стала проблема синтетичності актора, яка включає не тільки оволодіння багатьма навиками, включаючи вокал, танець, фехтування і т. д., а й опанування принципами гри протилежно різних театральних напрямів, творчість Н.Ужвій є взірцевою, адже актриса, освоївши метод «перетворення» Л.Курбаса і працюючи за принципами реалістичного театру, не втратила своєї індивідуальності і уміло поєднувала у своїй творчості елементи цих двох театральних шкіл.

Огляд джерел. Однією з праць, присвячених біографії і творчості Н.Ужвій, є «Поетеса української сцени» українського театального критика і літературознавця Й.Кисельова. Ця книга – найґрунтовніше дослідження діяльності Н.Ужвій від перших кроків на любительській сцені в м.Золотоноша до її останніх ролей у театрі ім. Франка. Також вищезгадана робота описує кінороботи актриси.

Роботи Ж.Гудрана «Седі» і «Король бавиться» – аналіз перших ролей Н.Ужвій на сцені театру «Березіль».

СОЦІАЛЬНО- ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК

Видання орієнтовано на викладачів, наукових співробітників, студентів, аспірантів та всіх, кого цікавлять сучасні проблеми педагогіки, соціології, філософії, психології, соціальних комунікацій, філології, мистецтвознавства, культурології, історії, економіки, юриспруденції, політики та публічного адміністрування.

Автори несуть відповідальність за зміст (авторство та самостійність досліджень), точність та достовірність викладеного матеріалу. Редакція може не поділяти точки зору авторів.

Збірник засновано 2010 року.
Засновник та видавець збірника:
«Соціально-гуманітарна науково-творча майстерня «Новий курс»
(рік заснування – 1989).

Контакти: +380970440309, sgvisn@gmail.com,
вул. Манізера, 3, м. Харків, 61002, Україна.
Докладна інформація розташована на сайті www.newroute.org.ua.

Збірник зареєстровано:
- в Департаменті державної реєстрації та нотаріату
Міністерства юстиції України.
(Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації КВ №23259-13099ПР від 19.04.2018);
- в Міжнародному центрі реєстрації серійних видань.
(Міжнародний стандартний серійний номер (ISSN): 2305-9869).

Вид видання за цільовим призначенням: наукове.
Наукові праці публікуються українською, російською
та англійською мовами.

Матеріали, що подані авторами розміщуються
в базі даних інформаційного ресурсу «Наукова періодика України»,
в пошуковій системі наукових публікацій «Google Scholar»,
на сайті СГ НТМ «Новий курс».

Друковані примірники збірника надсилаються згідно із
Законами України «Про видавничу справу» та
«Про обов'язковий примірник документів»,
Постановою Кабінету Міністрів України
«Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів».

Збірник не входить до переліку фахових видань України.
Публікація у збірнику вважається друкованою науковою працею,
що опублікована у вітчизняному науковому періодичному виданні
та підтверджує апробацію наукових досліджень автора.

Наукові праці публікуються в рамках проведення
V всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Сучасні тенденції соціально-гуманітарного розвитку України та світу»,
27 березня 2019 р., м. Харків, Україна.

Редакційна колегія:

Кучин Павло Захарович, заслужений артист України, СГ НТМ «Новий курс» (головний редактор)
Акіншина Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Гончаренко Тетяна Ігорівна, СГ НТМ «Новий курс» (відповідальний секретар)
Дубовик Наталія Анатоліївна, кандидат політичних наук, доцент, Державний університет телекомунікацій
Дуна Наталія Геннадіївна, кандидат економічних наук, доцент, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Захаревич Михайло Васильович, кандидат мистецтвознавства, доцент, Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого
Кислюк Любов Вікторівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, Луганський національний аграрний університет
Кожедуб Олена Василівна, кандидат соціологічних наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Колчанова Людмила Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент, Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського
Косуля Ірина Юріївна, кандидат соціологічних наук, доцент, Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH
Кучин Сергій Павлович, доктор економічних наук, доцент, Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського
Наголюк Олена Євгенівна, кандидат юридичних наук, Луганський національний аграрний університет
Сторож Олена Василівна, кандидат психологічних наук, доцент, Рівненський державний гуманітарний університет
Субота Євген Володимирович, кандидат культурології, Харківська державна академія культури
Тополевський Віктор Юрійович, кандидат педагогічних наук, доцент, Харківська державна академія культури
Федоренко Микола Олександрович, кандидат філософських наук, доцент, Національна музична академія України імені П. І. Чайковського
Харченко Артем Вікторович, кандидат історичних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Шевчук Інна Володимирівна, кандидат наук з державного управління, Хмельницький університет управління та права
Шпак Світлана Григорівна, кандидат психологічних наук, доцент, Рівненський інститут Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»
Яцишин Уляна Володимирівна, кандидат політичних наук, Національний університет «Львівська політехніка»

УДК 009:3(082)
ББК 6/8я43
С69

Соціально-гуманітарний вісник: зб. наук. пр. – Вип. 25. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2019. – 260 с.

© СГ НТМ «Новий курс», 2019
© Автори, 2019

ЗМІСТ

Стор.

Розділ перший

Педагогіка, соціологія, філософія, психологія, соціальні комунікації

Наукові статті

Біжко Олександр Миколайович

COUCHSURFING ЯК ФЕНОМЕН КУЛЬТУРНОГО ОБМІНУ ... 8

Ладика Ірина Ярославівна

ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ БЛОГОСФЕРИ (НА ПРИКЛАДІ ТЕКСТІВ
ВІТАЛІЯ ПОРТНИКОВА ТА ПАВЛА КАЗАРІНА) ... 9

Сорока Наталя Анатоліївна, Щокіна Тетяна Миколаївна

НАВЧАННЯ УСНОГО МОВЛЕННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ СТУДЕНТІВ
НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ... 14

Козьміна Наталія Анатоліївна

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ РІЗНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ФАКУЛЬТЕТУ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТУ ... 20

Karasyova Olena Vyacheslavivna

ACTIVATION FACTORS OF STUDENTS' INDEPENDENT WORK IN ENGLISH LEARNING ... 24

Маценко Леся Миколаївна

ШЕВЧЕНКО І МАЙДАН: ДВА ЮВІЛЕЇ ... 26

Ногінська Аліна Олександрівна

ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ МАГІСТРА-АГРАРІЯ ЯК МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ... 28

Боровець Олена Віталіївна, Гулюк Світлана Олександрівна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ... 33

Грабовий Андрій Кирилович

НАВЧАЛЬНИЙ ХІМІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ УЧНІВ
ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ХІМІЇ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ... 36

Ярмолів Олександра Іванівна

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНИ У ХІХ СТОРІЧЧІ ... 41

Зубенко Олеся Михайлівна

ВПЛИВ РАНЬОГО ТРАВМАТИЧНОГО ДОСВІДУ НА ЯКІСТЬ
ПАРТНЕРСЬКИХ СТОСУНКІВ У ЖІНОК ... 44

Сидоренко Татьяна Владимировна

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНО-РЕЧЕВЫЕ УМЕНИЯ УЧАЩИХСЯ И
МЕХАНИЗМ ИХ ФОРМИРОВАНИЯ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ЛЕКСИКИ ... 49

Гречка Євгеній Миколайович

РОЗВИТОК МОВЛЕННЄВОЇ АКТИВНОСТІ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА ... 53

Коваленко Олена Олександрівна

ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ ... 56

Клімова Анна Ігорівна

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ
ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ЧИННИК УСПІШНОГО НАВЧАННЯ ... 59

Наукові тези

Ільєнко Тетяна Петрівна

ДОСВІД ВИХОВАННЯ ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ П'ЯТОГО РОКУ ЖИТТЯ ... 62

Роговченко Вікторія Олександрівна

РОЗВИТОК УЯВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПРОЦЕСІ
ОБРАЗОТВОРЧО-МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ... 63

Родіна Наталя Олександрівна

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
У ПРОЦЕСІ ХУДОЖНЬО-МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ... 64

<i>Черняк Галина Анатоліївна</i> ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА САМООСВІТУ СТУДЕНТА	... 65
<i>Григор'єва Ольга Вікторівна</i> ПОРТФОЛІО ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА	... 66
<i>Здирко Ірина Анатоліївна</i> КОУЧІНГ В ОСВІТІ ЯК ПОТУЖНИЙ ЗАСІБ РОЗКРИТТЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	... 68
<i>Герасименко Людмила Борисівна</i> ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРИДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ	... 69
<i>Фомін Катерина Василівна</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ДІАЛОГІЧНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	... 70
<i>Моравецький Остап Михайлович</i> НАУКОВА РАЦІОНАЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	... 71
<i>Бірюкова Влада Володимирівна</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА	... 72
<i>Поцюрко Олег Юрійович</i> КЛЮЧОВІ МАРКЕРИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ В ТВОРЧОСТІ П. КУЛІША	... 73
<i>Корнієць Катерина Сергіївна</i> ВИКОРИСТАННЯ МУЗИКИ НА ЛОГОПЕДИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ДОШКІЛЬНИКАМИ	... 74
<i>Наконечная Алина Руслановна</i> ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ГРУППОВОЙ СПЛОЧЕННОСТИ В ТРУДОВЫХ КОЛЛЕКТИВАХ МОЛЯКОВ	... 75
<i>Самчевский Николай Сергеевич</i> ПРОФИЛАКТИКА РАЗВИТИЯ МЕЖЛИЧНОСТНЫХ КОНФЛИКТОВ В СТУДЕНЧЕСКОЙ СРЕДЕ: ПРИМЕНЕНИЕ ТЕХНИКИ «Я-ВЫСКАЗЫВАНИЕ»	... 76
<i>Бердега Анжелика Валерьевна</i> МЕТОДЫ АКТИВНОГО СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ОБУЧЕНИЯ: ГРУППОВАЯ ДИСКУССИЯ	... 77
<i>Дзіковська Марія Ігорівна</i> ЗАСТОСУВАННЯ KEY-ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК СУЧАСНА ІННОВАЦІЯ	... 78
<i>Юрчук Людмила Василівна</i> НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА М.І. КОСТОМАРОВА У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	... 79
<i>Мох Юлія Андріївна, Радченко Олена Іванівна, Сергіна Світлана Володимирівна</i> ТРЕНІНГ ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ	... 80
<i>Набільська Ірина Ігорівна</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ НАВИЧОК 21 СТ. В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	... 81
<i>Гамалюк Степан Анатолійович</i> ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ	... 83
<i>Швец Альвіна Романівна</i> ВПРОВАДЖЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ДОСВІДУ НЕДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ	... 84
<i>Веремейчик Сергій Володимирович</i> РЕНЕСАНС «АНТИЧНОЇ ДУШІ» В ГУМАНІСТИЧНИХ УЯВЛЕННЯХ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ	... 85
<i>Медведська Людмила Євгенівна</i> РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ІГОР В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ FACEBOOK)	... 86
<i>Зборівська Оксана Мирославівна</i> ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ (З ДОСВІДУ РОБОТИ КУРАТОРА)	... 87

<i>Володько Анна Миколаївна</i> ДІАХРОНІЧНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	... 88
<i>Малько Наталія Олександрівна</i> «МОВНЕ ПОРТФОЛІО» ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	... 89
<i>Гроссу Наталія Валентинівна</i> ХМАРНИЙ СЕРВІС MS OFFICE 365 ЯК СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	... 90
<i>Граценкова Вікторія Володимирівна, Шеїна Лариса Олександрівна</i> РОЗВИТОК НАВИЧОК ВЕРБАЛЬНОЇ ТА НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ І АКАДЕМІЧНИХ ЦІЛЕЙ	... 91
<i>Пукало Світлана Олегівна</i> МОВЛЕННЄВИЙ ЕТИКЕТ КЕРІВНИКА	... 92
<i>Агеєнко Тетяна Анатоліївна</i> ОРГАНІЗАЦІЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В АСПЕКТІ ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	... 94

Розділ другий

Мистецтвознавство, культурологія, філологія, історія

Наукові статті

<i>Федоренко Микола Олександрович</i> ХРОНОТОПІЧНІСТЬ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ	... 95
<i>Солодка Лілія Олексіївна</i> МОТИВ ПОЛЬОТУ У ТВОРІ С. ЛАГЕРЛЕФ «ЧУДЕСНА МАНДРІВКА НІЛЬСА ГОЛЬГЕРСОНА З ДИКИМИ ГУСЬМИ» ТА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КАЗІЦІ «ІВАСИК-ТЕЛЕСИК»	... 99
<i>Гладуш Надія Федорівна, Ареф'єва Олена Олегівна</i> ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФРАЗОВИХ ДІЄСЛІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ РУХУ В ЛІНГВІСТИЦІ	... 102
<i>Медведева Валентина Вікторівна</i> СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ГРИМУВАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА У СТВОРЕННІ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ НА ЕСТРАДІ	... 106
<i>Гіль Світлана Іванівна, Яценко Аліна Анатоліївна</i> ВИВЧЕННЯ СУБ'ЄКТИВНО-МОДАЛЬНИХ ФОРМ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	... 110
<i>Акінішина Ірина Миколаївна</i> ГЕРМЕНЕВТИЧНІ ЗАСАДИ ХУДОЖНЬОЇ-БІОГРАФІЧНОЇ ПРОЗИ ХХ – ХХІ СТ.	... 113
<i>Орел Єлизавета Раймондівна, Кучин Павло Захарович</i> «СИСТЕМА СТАНИСЛАВСЬКОГО» В СОВРЕМЕННОМ ТЕАТРАЛЬНОМ ПРОЦЕСЕ	... 118
<i>Світлична Ольга Олександрівна, Біленька Анастасія Миколаївна</i> ПРОФЕСІЯ – АКТОР ДУБЛЯЖА	... 122
<i>Якимов Дмитро Олегович</i> ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ АТМОСФЕРИ У РОБОТІ НАД СТВОРЕННЯМ ВИСТАВИ	... 124
<i>Гаджисєва Інна Сергіївна, Кучина Валентина Федорівна</i> ВИХОВАННЯ СУЧАСНИХ ПРОФЕСІЙНИХ СТУДЕНТІВ-АКТОРІВ ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ ТА КІНО ЗА МЕТОДИКОЮ ЛЕСЯ КУРБАСА	... 127
<i>Антоненко Ігор Володимирович</i> КУЛЬТУРНИЙ ЛАНДШАФТ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СТИЛЮ ПЛАВУЧИХ ОБ'ЄКТІВ В УКРАЇНІ	... 130
<i>Маригіна Дарія Олексіївна</i> СПЕЦИФІКА РОБОТИ АКТОРА В МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОМУ ТЕАТРІ НА ПРИКЛАДІ ВИСТАВ ТЕАТРУ «БЕРЕЗІЛЬ»	... 135
<i>Кисла Анна Борисівна</i> СЕМАНТИКО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВКАЗІВНОЇ ЧАСТКИ ОН	... 139

<i>Євченко Анжела Сергіївна</i> КАРЛО ГОЛЬДОНІ ЯК РЕФОРМАТОР ІТАЛІЙСЬКОГО ТЕАТРУ	... 141
<i>Васенко Людмила Анатоліївна</i> ПРО ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	... 145
<i>Полякова Юліана Юрьєвна</i> АВТОР И ГЕРОЙ В ЛИРИЧЕСКОЙ МИНИАТЮРЕ: АННА МАР И МАРИУС ПЕТИПА	... 148
<i>Колодій Геннадій Ігорович</i> ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НАТАЛІ УЖВІЙ У ТЕАТРІ «БЕРЕЗІЛЬ»	... 152
Наукові тези	
<i>Максименко Валерія Геннадіївна</i> ПРО СПЕЦИФІКУ СУЧАСНОГО ФОЛЬКЛОРУ УКРАЇНИ	... 156
<i>Солодка Лілія Олексіївна</i> ВІДГОМІН ЛІТЕРАТУРИ І ХОРЕОГРАФІЇ У ВІКНІ ФЕМІНІЗМУ	... 156
<i>П'єнтак Ганна Іванівна, Бойко Олександра Іванівна</i> МЕТАФОРИЧНІСТЬ ПОЕЗІЇ ОЛЕКСАНДРА ОЛЕСЯ	... 158
<i>Ареф'єва Олена Олегівна</i> СТИЛІСТИЧНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ФРАЗОВИХ ДІЄСЛІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ РУХУ	... 160
<i>Бондаренко Олександра Ігорівна</i> СТИЛІСТИЧНЕ ЗАБАРВЛЕННЯ ДІЄСЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	... 161
<i>Черный Игорь Витальевич</i> ХУДОЖЕСТВЕННЫЕ ОСОБЕННОСТИ РОМАНА С. ГОЛОВАЧЕВА «LOVE TOUR»	... 162
<i>Почепинская Светлана Михайловна</i> THE PROCESS OF COMMUNICATION	... 162
<i>Акінішина Ірина Миколаївна</i> ІНТЕРПРЕТАЦІЯ БІБЛІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ХУДОЖНЬОЮ БІОГРАФІЄЮ МЕЖІ ХХ-ХХІ ст.	... 164
<i>Папко Світлана Вікторівна</i> НЕОЛОГІЗАЦІЯ ЛЕКСИКИ ЧЕРЕЗ ВПЛИВ «КІБЕРМОВИ» НА СКЛАД СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	... 165
<i>Москальова Надія Петрівна</i> ЖІНКИ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У 1930-х рр.	... 166
<i>Дяченко Олена Валеріївна</i> ЖАНР СОНЕТА В ІСТОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ	... 167
<i>Довгопола Анна Сергіївна</i> СУЧАСНА АНГЛОМОВНА ВІЙСЬКОВА ЛЕКСИКА (НА МАТЕРІАЛІ ГАЗЕТНОГО ТА ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСУ)	... 168
<i>Хмель Уляна Віталіївна</i> ДЕФІНІЦІЇ ТА ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРАГМАТИЧНИХ ІДІОМ У АНГЛОМОВНОМУ КІНЕМАТОГРАФІЧНОМУ ДИСКУРСІ	... 169
<i>Москальова Надія Петрівна, Кулішенко Тамара Юріївна</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ	... 170
<i>Канкаш Галина Дмитрівна</i> СПОСОБИ МОВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕКОНАННЯ В ПРОМОВІ	... 172
<i>Грицюк Мар'яна Іванівна</i> ВНУТРІШНЯ МОВА ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ	... 173
<i>Сикалов Игорь Андреевич</i> ФЕНОМЕН УЛИЧНОЙ КУЛЬТУРЫ В СОВРЕМЕННОМ СОЦИОКУЛЬТУРНОМ ПРОСТРАНСТВЕ	... 174
<i>Вітряк Тетяна Володимирівна</i> ТЕАТР РАНЬОГО РОЗВИТКУ (ТЕУ)	... 175

Розділ третій**Економіка, юриспруденція, політика, публічне адміністрування****Наукові статті***Суханюк Ірина Сергіївна*

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ТАРГЕТИНГУ НА ВИБІР ЦІЛЬОВОЇ АУДИТОРІЇ ... 177

Тарасевич Наталя Вадимівна, Марковський Артем Валерійович

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ ... 179

Назлуханян Сіруш Самвелівна

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ... 183

Садило Наталія Миколаївна

INSTAGRAM ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ ... 187

Казимір Марія Анатоліївна

ОРГАНІЗАЦІЯ ІВЕНТ-ЗАХОДІВ З МЕТОЮ ПОКРАЩЕННЯ РОБОТИ В КОМПАНІЇ ... 193

Вергун Антоніна Миколаївна, Давиденко Альона Андріївна

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ ... 196

Батусов Володимир Олександрович

МАРКЕТИНГ ЯК ОКРЕМА БІЗНЕС ФУНКЦІЯ В БАНКУ ... 200

Вакулич Марія Михайлівна, Котлярова Христина Миколаївна

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ АКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙ АТ КБ «ПРИВАТБАНК» ... 203

Вакулич Марія Михайлівна, Пархоменко Ольга Анатоліївна

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ТОВ «АГЕНЦІЯ «ДЖЕБ»: КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ... 208

Кондріков Ілля Дмитрович

КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ ТА АМЕРИКАНСЬКА СИСТЕМА КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ ... 213

Клементьєва Альона Володимирівна, Балдик Денис Олександрович

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ХЛІБА В УКРАЇНІ ... 216

Мельник Альона Олексіївна, Новіков Дмитро Вікторович

ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ... 221

Порфіренко Володимир Іванович, Дехтяренко Дмитро Павлович

АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДІЮЧИХ ФОРМ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ ... 225

Султанов Дамір Рушанович, Балдик Денис Олександрович

ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ ЯК ГОЛОВНА УМОВА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ... 231

Ковтун Валентина Андріївна

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ ЯКОСТІ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ ... 233

Наукові тези*Федорчук Анжеліка Олегівна*

ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ... 237

Назлуханян Сіруш Самвелівна

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ... 238

Логвін Олена Олександрівна

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ... 239

Гайденок Ганна Сергіївна

«ЧОРНА П'ЯТНИЦЯ» ЯК ІНСТРУМЕНТ БІЗНЕСУ ... 240

<i>Ксенофонтова Марина Миколаївна, Тимофєєв Артем Сергійович</i> УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗЗЮ РОСЛИННИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА ...	241
<i>Ксенофонтова Марина Миколаївна, Янкова Марина Олександрівна</i> УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗЗЮ ТВАРИННИЦТВА АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ...	243
<i>Терлецька Наталія Михайлівна, Балан Альона Анатоліївна</i> РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ...	245
<i>Павлишин Юлія Петрівна</i> ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ ЯК ОСНОВА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ...	246
<i>Подра Ольга Павлівна</i> МЕТОДИ ОЦІНКИ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ...	248
<i>Гунькіна Євгенія Валентинівна</i> ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ОБ'ЄДНАННЯ ПІВНІЧНОЇ ТА ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ...	249
<i>Федоров Ігор Васильович</i> ЩОДО ПОДАЛЬШОГО УДОСКОНАЛЕННЯ СУДУ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ...	250
<i>Аверкова Вероніка Андреевна</i> ПРАВОВАЯ ПРИРОДА КРИПТОВАЛЮТЫ В УГОЛОВНОМ ПРАВЕ ...	251
<i>Шабатура Тетяна Сергіївна</i> ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: ФАКТОРИ ТА ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ...	252
<i>Березовська-Чміль Олена Борисівна</i> ФЕНОМЕН ПОЛІТИЧНОГО КОНСЮМЕРИЗМУ ...	253
<i>Манюкова Надія Олександрівна</i> КАТЕГОРІАЛЬНА ВИЗНАЧЕНІСТЬ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ...	254
<i>Міщенко Анастасія Сергіївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ У ШВЕДЦІЇ ...	256
<i>Гончаренко Тетяна Ігорівна</i> «МОТИВАЦІЯ» ЯК ПРЕДМЕТ ЕКОНОМІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ...	257